

Οι καλές Σαμαρείτιδες του 21ου αιώνα

Γράφει η Νίκη Κατσόγια,
Ομότιμη Καθηγήτρια Παντείου

Την περασμένη Παρασκευή, 18 Μαρτίου, η πρώτη οργάνωση στην Ελλάδα για τη διεκδίκηση των δικαιωμάτων των γυναικών, ο *Σύνδεσμος για τα Δικαιώματα της Γυναίκας*, που ιδρύθηκε το 1920, τίμησε όπως πάντα με ξεχωριστό τρόπο την «Ημέρα της Γυναίκας». Φέτος, η εκδήλωση ήταν αφιερωμένη στη «Δημόσια Συζήτηση με θέμα: Προσφυγικές ροές προς την Ελλάδα. Σημερινή κατάσταση, προβλήματα, προοπτικές. Γυναικεία κοινωνική προσφορά».

Την έναρξη της εκδήλωσης άνοιξε με βιντεοσκοπημένο μήνυμά της η ίδια η επίτιμη Πρόεδρος του Συνδέσμου Αλίκη Γιωτοπούλου-Μαραγκοπού, η οποία όπως πάντα συγκλονίζει και αφυπνίζει με το λόγο της. Και φέτος ήταν περισσότερο συγκλονιστική από ποτέ.

Η παρουσίαση του μεγάλου αυτού θέματος έγινε με το θερμό λόγο της Προέδρου του Συνδέσμου Λιλής Κουράκου και ακολούθησαν οι ομιλίες της Χριστιάννας Καλογήρου, Περιφερειάρχη Βορείου Αιγαίου, Ξένιας Πασσά, εκ μέρους της Υπάτης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους πρόσφυγες στην Ελλάδα και Λίλιαν Χρυσοχοϊδου-Αργυροπούλου, Αντιπροέδρου της Εθνικής Επιτροπής για τα Διοικητικά του Ανθρώπου μέλους και τ. Προέδρου του Ελληνικού Συμβουλίου για τους Πρόσφυγες. Οι ομιλίες τους ανέδειξαν με ξεχωριστή δύναμη του λόγου τους όλες τις διαστάσεις του μεγάλου αυτού προβλήματος: θεσμικές, οικονομικές, διεθνείς, εσωτερικές για την Ελλάδα και κυρίως ανθρωπιστικές εξαιτίας του πολέμου και των συγκρούσεων στη Μέση Ανατολή, που τείνουν επικίνδυνα να πάρουν το χαρακτήρα παγκόσμιου πολέμου.

Μετά το τέλος των ομιλιών ακολούθησε η απονομή του «Βραβείου Γυναικείας Κοινωνικής Προσφοράς Αλίκη Γιωτοπούλου-Μαραγκοπούλου», που ο Σύνδεσμος έχει από πολλά χρόνια θεσμοθετήσει στο όνομα της μεγάλης Προέδρου Αλίκης Γιωτοπούλου-Μαραγκοπούλου. Φέτος το βραβείο απονεμήθηκε στις εθελόντριες των νησιών μας στο Αιγαίο, για την παραδειγματικά εξαιρετική προσφορά τους προς τους πρόσφυγες. Το βραβείο παρέλαβαν γυναίκες εκπρόσωποι των νησιών μας που δέχθηκαν το μεγαλύτερο βάρος των προσφύγων, η πρεσβυτέρα Ευστρατία Δήμου, από τη Λέσβο, Κατίνα Αρβανίτη, από τη Σάμο, Ευτυχία Συρρή, από τη Χίο και Νίνα Γεωργιάδου, από την Κάλυμνο.

Οι αφηγήσεις τους κυριολεκτικά συγκλονιστικές. Αν και όλα αυτά προβάλλονται ασταμάτητα στις οθόνες των τηλεοράσεων και στον τύπο, η ζωντάνια των αφηγήσεων, που πολλές ξεπερνούσαν τα όρια και της φαντασίας και η αμεσότητα του λόγου τους σκόρπιζαν ρίγη συγκινήσεων. Έμοιαζαν με το μοιρολόι των Τρωαδισσών. Θα ήταν τελείως αδύνατη η όποια αναφορά στις εμπειρίες και τις αγωνίες τους σ' αυτό το μικρό αφιέρωμα στη μεγάλη αυτή εκδήλωση. Όμως πιστεύω ότι ο λόγος της εθελόντριας από την Κάλυμνο, Νίνας Γεωργιάδου, αξίζει να ακουστεί και έξω από τις αίθουσες της ΕΣΗΕΑ όπου έγινε η εκδήλωση, γιατί αγγίζει πολλές πλευρές του μεγάλου αυτού ανθρωπιστικού δράματος, που τελείως αντικειμενικά, πλήττει περισσότερο τις γυναίκες.

Έφευγε πριν τελειώσει η εκδήλωση γιατί το καθήκον την καλούσε να τρέξει στον τόπο που άφησε για λίγο. Την πρόλαβα και της ζήτησα την έγκρισή της να παρουσιάσω την ομιλία της σε σας, στο μακρινό ελληνισμό της Αυστραλίας, που ξέρω πλέον την αγωνία σας για την Πατρίδα, ύστερα από τον τόσο καιρό που επικοινωνώ μαζί σας από τις σπύλες του ΚΟΣΜΟΥ.

«Αν κανείς τινάζει όλες τις εικόνες αυτής της εποχής του λύκου, η πιο αντιπροσωπευτική εικόνα που θα έχει απομείνει, θα είναι η εικόνα του παπά Στρατή που κουβαλάει τον Αϊλάν.

Αγαπητοί φίλοι,

Ευχαριστούμε για την τιμή. Ζούμε στην εποχή που βραβεύεται το αυτονόητο. Η αλληλεγγύη, για ένα λαό όπως τον δικό μας, που έχει βιώσει τη φτώχεια, την προσφυγιά, τον ξεριζωμό, τις πολιτικές διώξεις, τον πόλεμο και κάθε είδους ιστορική βαρβαρότητα. Θα έπρεπε να

είναι περασμένη στα γονιδιά μας. Η αλληλεγγύη, χωρίς προαπαιτούμενα, παροτρύνσεις και καχυποψίες. Μια λαϊκή αλληλεγγύη, τόσο βαθιά εμπεδωμένη, που να μην αφήνει έδαφος σε κανενός είδους μικροψυχία, ξενοφοβία, ρατσισμό, κουτοπονηριά και πατριδοκαπηλία. Δεν είναι όμως έτσι. Αφήσαμε κενά στην ιστορική και την κοινωνική μας ταυτότητα και έγιναν πλαστές εγγραφές που δεν αντιστοιχούν ούτε στην ιστορική μας εμπειρία, ούτε καν στη στοιχειώδη ανθρωπιά. Αφήσαμε να τρυπώσει, μέσα στην τρέχουσα ιστορία μας ο φασισμός, με ό,τι συνεπάγεται σε ασχήμια και παλιανθρωπιά. Και βρισκόμαστε τώρα στην ανάγκη να βραβεύσουμε το απολύτως αυτονόητο για να μπορέσει αυτό να λειτουργήσει ως παρότρυνση ή ως ιστορική αποκατάσταση.

Εξ ονόματος των αλληλεγγυών γυναικών της Κάλυμνου και υποθέτω όλων των γυναικών, έχουμε αιώνες εκπαιδευτεί να σηκώνουμε το πένθος, να αντέχουμε τον πόνο, να στηρίζουμε στα δύσκολα. Για εμάς η αλληλεγγύη είναι αυτονόητη. Εκ μέρους της ομάδας αλληλεγγύης στην Κάλυμνο, σας ευχαριστώ, αλλά αισθάνομαι την ανάγκη να πω πως ό,τι κάνουμε είναι λίγο μπροστά στη σημερινή αναγκαιότητα. Και η σημερινή αναγκαιότητα προσδιορίζεται από δύο σημαντικά πράγματα: Να μην επιτρέψουμε ποτέ, για κανένα λαό, με νέα γενοκτονία και να επαναπροσδιορίσουμε για την Ευρώπη ένα χώρο ιστορικό και γεωγραφικό που δεν ντροπιάζει τις επόμενες γενιές, όπως τις ντρόπιασε ο Μεσαίωνας ή η αποικιοκρατική βαρβαρότητα.

Η σημερινή Ευρώπη προσδιορίζεται ολόκληρη στον καταυλισμό της λάσπης στην Ειδομένη. Αυτό είναι ό,τι απέμεινε από το διαφωτι-

σμό της. Η γριά ήπειρος, όχι μόνο αρνιέται το αυτονόητο στα θύματα των πολέμων που η ίδια πυροδοτεί, αλλά δείχνει το πιο αποκρουστικό της πρόσωπο. Περιμαντρωμένη με ηλεκτροφόρα καλώδια και με σάπια εντόσθια από φασισμούς που γέννησε και που ποτέ δεν πέθαναν, τιμωρεί τα ίδια τα θύματα.

Αγαπητοί φίλοι, οι αλληλεγγυοί στη Μυτιλήνη, τη Χίο, τη Σάμο, την Κω, την Κάλυμνο καταφέραμε ίσως αυτό, ως το πιο σημαντικό βήμα. Όχι δηλαδή μόνο να ντύσουμε, να ταΐσουμε και να δώσουμε ένα μικρό διάλειμμα ανθρωπιάς στη φρίκη των προσφύγων αλλά, πάνω απ' όλα, να υπερβούμε αυτή την καταδίκη σε καταυλισμούς λάσπης και αυτή τη σαπίλα σε αναβιώσεις του φασισμού. Γυρίσαμε την πλάτη σ' αυτή την ανάξια Ευρώπη κι' αυτό είναι μία σημαντική υπόθεση, γιατί μας δίνει προοπτική και ελπίδα. Αφού καταφέραμε, μέσα σ' αυτή την ισοπεδωτική για τη χώρα μας σχεδιασμένη κρίση, να σταθούμε όρθιοι και ανθρωπιοι, αφού μπορέσαμε να βάλουμε ξανά την ανθρωπιά σε πρώτη προτεραιότητα, μπορούμε, όπως λέγαμε σε μια προηγούμενή μας συνάντηση, να ελπίζουμε ότι δεν θα αργήσει η στιγμή που θα ξανακάνουμε αυτή την μπανανία μια χώρα ανεξάρτητη κι' αυτό το λαό από ρακοςυλλέκτη της ευρωπαϊκής απανθρωπιάς σ' ένα λαό ξανά περήφανο.

Αν μου επιτρέπεται μια υπόδειξη για την επόμενη ημέρα της γυναίκας, νομίζω ότι θα έπρεπε κάποτε να βραβευτούν οι μητέρες, οι σύζυγοι, οι κόρες, οι αδερφές που περνάνε μέρες και νύχτες δίπλα σ' ένα κρεβάτι νοσοκομείου, μεταγγίζοντας ζωή και κουράγιο.»

Σας μετέφερα το λόγο της. Δεν μπορούσα όμως να σας μεταφέρω και το λυγμό της φωνής της...